

Redacțiunea, Administrațiunea
 și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Sursoii neînfransați nu se primesc.
 Manuscrisurile nu se întorc.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena
 H. Mosse, Hasenstein & Vogler (Otto
 Voss), H. Schalk, Alois Herndl, M.
 Dukes, A. Oppels, J. Donnerberg; în
 Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
 stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
 Dausbe; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețurile inserțiilor: o serie
 armonioasă pe o colină 8 cr. și
 10 cr. timbru pentru o publi-
 care. Publicări mai dese după
 tarife și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o
 seriă 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în să-care și
 Abonamente pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franco, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franco.
 Se primumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dl. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare.
 Târgul Inului Nr. 30 etajul
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
 sau 15 bani. Atât abonamen-
 tele cât și inserțiunile sunt
 a se plăti înainte.

Nr. 182.

Brașov, Joi, 19 (31) August

1893.

Măsura cu care se măsură în Clușiu.

Brașov, 18 August st. v.

Pre când scriem aceste șire, în Clușiu erăși se desfășură una din dramele triste ale „frașescei” noastre conviețuirii cu Ungurii.

Erăși sunt trasi la răspundere înaintea tribunalului și a Curții cu jurați nisce frați ai noștri, pentru că au comis păcatul de-a se interesa de sörtea neamului lor românesc mai mult decât a putut fi pe placul stăpânitorilor de adă.

Domnii Aurel C. Popovici și Nic. Roman, dintre cari cel dintău este un reprezentant de frunte al junimei noastre universitare din monarhia, sunt acușati, că au răspândit în țără și în lume „Replica”, prin care studenții universitari români din Austro-Ungaria au resfrânt într’un mod atăt de convingător cu argumentele și dovedile cele mai tari, acușatiunile, insinuațiunile și denunțările reütăcioșe, ce le conține; la adresa Românilor asupriți răspunsul dat de cătră studenții universitari maghiari la cunoscutul memoriu al studenților universitari români din România.

Ei, și decă au răspândit-o, ce au făcut alta decât a imita exemplul dat de colegii lor maghiari, cari asemenea au trimis broșura lor în totă țără și în totă Europa?

Dér în conștiința dreptului și a datoriei lor, frații noștri au trecut cu vederea, că în statul „liberal” și „constituțional” unguresc nu se măsură cu aceeași măsură și că ceea ce-i este permis studentului maghiar nu-i pöte fi permis și colegului său român; au trecut cu vederea, că ei sunt priviți aici numai ca nisce cetățeni de-a doua mână, cărora nu le este iertat nici a se plânge de nedreptățile ce le îndură națiunea lor!

Și pentru acésta „nebăgare de

sēmă” ei sunt trasi acum la răspundere înaintea tribunalului și vor fi pedepsiți chiar cu obicînuita asprime de cătră reprezentanții maghiarismului privilegiat, care nu le recunöșce Românilor în statul acesta drepturi, ci numai datorii.

Procesul ce se pertracteză adă în Clușiu este un proces de pressă. E vorba de răspândirea unei scrieri, care conține pasagie, ce ar așita în contra naționalității maghiare și acutul de acușatiune, cel publicăm mai jos, este plin de citațiuni din „Replica”, cari arăv să dovedescă faptul agitațiunei comise prin răspândirea ei.

Când vorbesce junimea română mähnită în adencul inimei de neadevărurile, invinuirile și denunțările nebasete, ce le cuprinde răspunsul studenților maghiari, la adresa Românilor, procurorii se pun în mișcare și caută nodul în papură.

De ce au tăcut ei față cu clevetirile studenților maghiari, cari ne denunță că amăv scopuri dușmănoșe statului și nepatriotice?

De ce tac față cu sutele și mile de scrieri maghiare și de articuli de diare maghiari, prin cari se așita într’un mod ne mai pomenit poporul maghiar în contra Românilor?

De ce nu se găsește un singur procuror unguresc, care să aplice legea odată măcar față cu un maghiar, care trece peste limitele iertate?

Și Maghiarii sunt tot în ofensivă, tot cei ce atacă, nu în defensivă ca noi, cari nu facem alta, decât a ne apăra de loviturile lor necurmte!

Legea prevede, ca „agitațiunea” să aibă și efect, decă este a se cualifica ca delict. Tot ce s’a scris însă până acuma din partea Românilor în apărarea lor n’a produs nici un efect stricacios pentru li-

niștea publică. Români au rămas pacinici și leali ca întoddeauna.

Se pöte dice öre totă aceea despre agitațiunile Maghiarilor prin pressă? Vandalismele dela Turda, Arad, Șimleu și Oradea-mare nu sunt öre esemple destul de vii și convingtöre, ce rezultate triste producă așitările lor necurmte în contra Românilor?

Totuși pentru apărarea naționalității române procurorii unguri nu-și ridică nici măcar degetul, își ridică însă pumnul amenințător în contra acelor, cari dau pe față aceste nelegiuri, folosindu-se de dreptul cel mai sfânt de legitimită apărare a unui popor.

În fața acestor stări și fapte töte acușatiunile puterei publice unguresc în contra celor ce iau în apărare cauza română se spulberă de sine și acțiunea ei, ce ar trebui să aibă de scop păzirea consciențioșă a legii, se infățisează, înaintea forului opiniunei publice nepreocupate, în haina mähorită și repulsivă a celei mai brutale persecuțiuni naționale!

Actul de acușatiune contra „Replicii”

(I n e.)
 Alinea 5 de pe pag. 162 în traducere sună:

„Maghiarisarea naționalităților este identică cu mörtea lor națională, și decă Maghiarii se öred îndreptățiți să le maghiarizeze, este clar, că naționalitățile trebuie să se simțescă îndreptățite a se despărți de Maghiari.”

Alinea ultimă de pe pag. 164 sună în traducere:

„Căci tocmai Maghiarii se întelnesc în munca acésta a lor cu irredentiști din România.”

„Este caracteristică în privința acésta declarațiunea următoare a unei foi irredentiste:

„Pentru scopurile noastre, se desvöltă lucrurile dincolo de munți förte bine...”

„Românilor și în genere Nemaghiari-

lor li-se face imposibilă ori-ce luptă dréptă, ori-ce opoșițiune legală, li-se ia și dreptul de a respira.”

„Decă munca acésta de însghiebare va fi gata, atunci lupta se va cufunda de sine în întunerecul conjurațiunilor și ura și amărăciunea se va urca la ună mähit, încăt într’o di va isbucni și mai infricoșat, decât până acuma, ca să sdruncine organismul statului unguresc diu fundamentă.”

„Noi credem, că așa se va sfirși, și-urile noastre se ntăresc din di în di și ne bucurăm, că așa este, ori öate lacrimi seu dureri ar costa acésta!”

Espresiunile acestea atribue națiunei maghiare astfel de tendințe, ca și cum acésta ar făuri lanțuri pentru nimicirea „libertății naționale” a Românilor și și-ar da silința de-a restitui sub un nume nou sclăvia Românilor scăpați de jugul feudalismului. De aceea naționalitățile vor fi silite a deplânge milenul apropietor al invasiunei maghiare, drept un blastm milenar. Maghiarii au un singur ideal, „maghiarisarea”. În Ungaria nimeni n’are drept afară de Maghiari și Românul n’are dela cine aștepta dreptate în patria sa. Voința alegătorilor se falsifică. Funcționarii publici luoră cu corupțiune, amenințări și forță pentru alegerea candidaților maghiari și față cu acéști nici-odată n’a avut succes vr’o denunțare criminală ori o jalbă adusă la dieta din Pesta; drept aceea, acésta dietă representă numai ilegalitatea și forța, așa că nici că are drept de a aduce legi.

Au nu e o nedreptate strigătoare la cer a subvențiunea biserică gr. ortomână, care numără un milion și jumătate de suflete, numai cu 50,000 fl., ca răsplătă pentru multele milioane, ce le storö Maghiarii dela Români sub numele de dare?

Călcarea în picioare a legilor esobide mai de tot pe Români de a lua partea vieța publică. Incepëndu dela fișpan până la cel din urmă primar oomunal toți lucrează pentru eschiderea Românilui, și decă puterea acestor satrap și tirani nu e de ajuns, atunci recurg la gendarmeria în contra „Valahului miserabil”. Și cine crede, că în contra acestora ar öv succes vr’o

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Conșciu de vina sa.

— Novelă criminală de Paul Blumenreich. —
 (Urmare).

„Frivolitatea timpului nostru”, dise între altele acusatörul public, „vorbesce din acéști sperjuri și din provocarea acestuia. De ce Frideric Kieland a jurat strimb? Fiindcă prin acésta voia să se soape de datorința, de a face altceva pentru cele o mäh de măroi — deörece nu voia să piérdă acésta sumă, venită atăt de neașteptat, dér nu voia nici să o jertfescă.... Și pentru ce Wilhelm Bolten a făcut sperjură pe un om până acum nepätat? Fiindcă a fost de părere, că o banii săi va face töte bune! Fiicei sale caprițioșe îi place ceva, ce vede, doresce ca să o posedă.... Ce ar fi mai natural, ca un om bogat, un tată plin de tandreță se duce și öcără să öștițe obiectul dorințelor ei pe cale dréptă? Dér și la acésta bogatul om e frivol! Nu — el ia de pe stradă aceea ce-i place fiicei sale și ceea ce e a altuia. El dărușce pe acela, care l’a ajutat la

acéști furtișag, cu un bacșiș, care ar fi fost de ajuns să cumpere obiectul caprițului său — căci deja truda, sila de a pertracta, de a cumpăra, fi este prea multă omului bogat. Mai bine fură și decă se cere, mituesce pe martör.”

Acusatului îi curgeau picături de sudöre de pe fruntea sa palidă. Pörlu subțire și cărunt părea că fälăia în jurul capului său, îl cuprinse o mare neliniște. Bărbatul, care în tot decursul pertractării stase atăt de resignat, acésta acusat până acum atăt de model, părea că în fi-öare moment voesce să sară și să spună procurorului o vorbă vätămătöre. Dér el rămase invingetör în acésta luptă cu iritarea sa internă. Mähă apërătorului său se pusese pe a lui, o apășare caldă a acestei mähă are să-i spună, că aici se află un bărbat, care nu e pötruns de loö de aceste vederi ale acusatörului public.

Bolten se mai liniști. Ce putea acéști tönör, ale cărui cuvinte ödeau ca loviturile de söure, să öie despre „motivele interne” ale faptei?

Dér procurörul continuă:

„S’ar puté crede, că atitudinea acusatului în acésta öra stă în contradicere cu aceea, ce tocmai dissem, că un om cu principii atăt de frivole, după cum i-am arătat, nu stă umilit înaintea tribunalului. Dér atunci în casul acésta voesc să avertisez urgent, că din purtarea înaintea tribunalului să se tragă conclusiuri asupra caracterului! Căci mie mi-se infățisează acusatul nu numai rău și vrednic de pedepsă, — nu, am motiv chiar să-l țin de förte șiret și viclean. Domnilor jurați, nu veți fi nici un moment la indoielă, că violența acéști om a ajutat fuga complicei său. Decă ar fi celaltă aici — cine öie, în ce lumină rea ar apăre acéști ataöi criminali asupra fundamentului jurisprödenței — acéști ataöi asupra sfințeniei jurământului!... Dér potö însira și mai multe, ceea ce vö vor face mai precauți față de acéști om liniștit și resignat. Wilhelm Bolten acum öptă ani a fost sub bănuială, că ar fi sevërșit un omör, după cum vedü din actele sale. Ce e drept atunci procedura nu a avut destule puncte de mähcare, a trebuit să-l achite. Mi pare acum, că putem presupune despre

un om, ca Wilhelm Bolten, care are astfel de părere despre jurământ, că și atunci a înșelat pe judecätorii săi, tocmai așa, cum öcără să vö înșele astăzi pe D-Vöstré, pentru ca să vö störnescă compätimirea. Compätimirea însă în casul acésta, d-lor jurați, ar fi o nedreptate. Eu propun „vinovat” cu escluderea motivelor atenuante!”

La pomenirea acușatiunei de mai înainte, Wilhelm Bolten se ridică aprins de mähă, ne mai putëndu-se stăpăni.

Erăși îi succese apërătorului să-l liniștesc.

În șirul juraților n’a prea făcut impresiune vorbirea procurorului. Acéști mod, aplicat de multe-ori în timpul mai nou, ca să facă capital din töte în contra acusatului, își perde și asupra laicilor efectul, în tocmai precum și patosul și frasele bombastice ale apërătorilor moderni nu mai au loc față de judecätorii cu invätură.

Doctor Dahlmann făcu un protest viu în contra reprezentantului procuraturii. „E ceva ne mai pomenit, dise el, că

jalbă, recursu său protestu, se înșală amar. Antipatii comunale recrutați din șirurile Maghiarilor nu pot comite astfel de abuzuri, pentru cari se fie dimiși din oficiu. Ei dilapidază nepedepsiți banii comunali, cari trebuie să fie restituiți apoi de comune. Românii cu calificațiune și absolvați de drepturi sunt dați la o parte și în locul lor se aplică indiviși brutali, scâpătați și primejdioși, a căroră singură calificațiune este, că sunt „Maghiari”. În statul ungar numai „Maghiarul” poate căpăta funcțiune. Capacitatea, calificațiunea, caracterul, deocă sunt „romănesci”, n’au preț. La completarea unui postu de dirigătoră factorul principal este să aparțină cineva națiunei maghiare. Lipsa de calificațiune cu vine în considerare și un nume „maghiar” ajunge mai mult, decât testimonialul cel mai strălucit. Românii sunt păgubiți și la distribuirea sarcinelor publice. Comisiunile pentru darea de venit și în ținuturi romănesce se compun din „Maghiari” și e natural, că economul, comerțiantul și industriașul maghiar dobândește avantaj, în vreme ce Românul se storce fără cruțare. Storoarea țeranului s’a întemplat ce e drept tot-deuna, der n’o dată așa de impertinentă ca și sub scutul constituționalismului maghiar. În data ce Maghiarii au luat în mână frânele guvernării, prin legile și ordinațiunile lor nouă, prin interpretarea cutezată a patentelor împărătesce au favorizat interesele proprietarilor mari maghiari în detrimentul țeranilor români. La comasațiunea au sfârșiat din pământurile foștilor iobagi teritorii de câte 10—100 de jugere și le-au adneșat la bunurile domoilor sub prețesturi de nimica. După lege comasațiunea se poate întempla numai la cererea majorității proprietarilor. Proprietarii maghiari însă, ca să ajungă la pământurile cele mai productive, au forțat comasațiunea. Astfel au căpătat Românii pământurile cele mai slabe, der spesele de mii ale comasațiunii le-au acoperit totuși Românii, pe acesta cale și-au apropiat și pământurile. Și funcționarii aceștia sunt chiamați a face dreptate Românului. Funcționarul maghiar n’o poate fi nepărtinitor, căud are să judece între „Maghiar” și „Român”. Cum s’ar și pută, ca membrii națiunei conducătoare să dea cinstă poporului român, ajuns la sorțe de helotă. Celu din urmă servitoru de birou maghiar vorbește o’unu suverană disprețu cu poporul român.

Dela ministru pău la haiducă, făcare amplotat pretinde, ca poporul român să învețe unguresce. Astfel cele 3 milioane de Români, respective 10 milioane de cetățeni nemaghiari, au ajuns în situațiunea aceea, că se vedă siliți, său să învețe unguresce, său să abdică de ori ce drepturi în patria lor. Der violențele fără margini ale funcționarilor publici le întrec încă brutalitățile revoltătoare ale

gendarmilor. În aceștia se arată în adevăr bestia omenescă. Cu ură și cu patimă se aruncă asupra Românilor, ca și odinoriă căni asupra Negrilor nefericiți din America de Sud. În ținuturile romănesce se aplică numai gendarmi maghiari. Aceștia strigă țeranilor de trei ori și deca nu stau, i pușcă. Intre Români simțul solidarității naționale e forte desvoltat, deși trăesă între diferite state. Este natural așa-dără, că națiunea română s’ar pută forma odată într’unu singur stat, căci compune unu corp unitar. Deocă poporului român i s’ar pune întrebarea, că dore-ar contopirea într’unu stat cu regatul român? ar răspunde, că „da” și ar afirma unu neadevăr, cine ar nega acesta. Românii însă până astăzi n’o la o ocaziune n’au cerut unirea cu România. Der nu se poate nega, că astăzi mișcarea, care are scopul unirii cu România, devine din ce în ce mai intensivă. Și acesta este o consecință naturală a asuprirei seculare din partea maghiară. Neindestulirea poporului român crește din zi în zi. E o dicală stereotipă la Români: „Mai bine ne facem Muscali, decât Maghiari!” Și n’o că ne putem mira de acesta. Bine șie poporul, că contrastul ce este de veacuri între Maghiari și Români s’a sfârșit cu erupțiuni sângerose și că nobilimea, care asupria de veacuri poporul, era maghiară. Celu din urmă țeran român șie, că religiunea părinților săi a fostă prigonită în trecut, și că-i asupresă limba și-i batjocuresă naționalitatea în prezent, er că elu este exploatat fără dreptate pe toate terenurile, numai pentru ca Maghiarul să ajungă la putere și onore. Românii sunt elementul cel mai pațnic, der se însufleșesc pentru limba, religiunea și nemul lor, și din cauza suferințelor nespuse, n’o conducătorii lor, n’o altcineva nu va fi în stare să facă, ca acestu popor pațnic și răbduri să nu se scoale în fine și să-și creeze dreptatea, după care atata înseteză. Căci în măsura, în care Maghiarii continuă estirparea de naționalități în aceeași măsură se lătesce și idea unirii naționale, ca a singurului mijloc de scăpare a națiunei române. Maghiarisarea naționalităților este identică cu mörtea lor națională. Și deocă Maghiarii se simt chiamați de a maghiarisa naționalitățile, e clar, că naționalitățile trebuie să se simtă chiamate de a se rumpe de Maghiari. Românii ră și turtoră nemaghiarilor le este uată puțința de a se lupta deschis, de a se opune legal. Și deocă opera aceasta va continua, lupta se va oufunda în înunerecul conjurațiunilor și ura și amărăciunea va degenera până acolo, că într’o zi va isbucni cu atăta mai înfricoșată și va șgdui din temelii edificiu statului ungar. Noi credem în acestu sfârșit, șirurile noastre se imulțesă din zi în zi și de ar costa încă atâtea lacrimi și miserii, noi numai bucura ne putem.

prin unu impulsu frivolu dela calea dreptului. Pe elu din contră l’a cărmuit unu dintre cele mai sfinte simțeminte, deși, durere pe o cale răscăit. Nu elu a fostă acela cătră care s’au pornit mai înteu cercetările, oi în contra fiicei sale — contra unei tinere fete, care fără să presimțe nimic și-a exprimat o dorință și care în neexperiența ei, nu a vădută n’o pedeocă în împlinirea acestei dorințe... Ea trece pe stradă cu trăsura trasă de cai focoși și unu cățel vine sub copitele cailor. Nimenea nu ar fi putut să fiă făcutu responsabilu pentru aceea, deocă cănele fără stăpănu ar fi fostă călcată de piciorle cailor. Cănele scăpă cu o mică lesiune și ea se bucură, că a scăpată cănele. Unu cunoscătoru alu loului asigură, că cănele în adevăr era fără stăpănu și că nimenea nu se ocupa de elu. Ea l’u luă în trăsura, pentru că se n’u calce o altă trăsura: acesta e întreaga ei vină. Și în contra ei se porni cercetare în causă de furtu! Tatăl ei însă, pe care experiența îl învășase, că și causa cea mai mică pote să arunce în închisore și pe celu mai nepătat omu, — acestu tată făcu ceea ce în astfelu de casuri e forte naturalu: elu căută

Cuprinsul reproducu aci a expresiunilor mai sus citate este aptu în toate punctele de-a așta partea mai ușor de șdusă a poporului român la ură în contra Maghiarilor. Prin urmare expresiunile citate formeză delictul de aștare în contra unei naționalități, care colidează și este de-a se pedepsi după §. 172 alu codului penalu.

Răspândirea tipăriturii, ce cuprinde acest delict, precum și agresiunea îndreptată în contra puterii obligătoare a legii în sensul §§-lor 172 și 173, respective a §. 171, este oprită. respective este de-a se pedepsi după §. 173.

Și că tipăritura s’a răspândit, acesta se dovedesce prin datele investigațiunii, pornite în urma arătării mele făcute pe baza celor de sus, căci esemplare din această tipăritură s’au aflat la locuitorii din Clușiu: Dr. Greg. Silasi, Bas. Podoba, Em. Popu, dr. Aurel Isacu, dr. George Ilea, Alexiu Popu, la Iuliu Metz din Sighisora, Elia Popu și Andrei Medanu din Șomcuta mare și la Const. Ceoteu din Calata-mare.

Faptul răspândirii ilu dovedesce atestatulu șefulu de gară din Sibiu, din care se vede, că broșura s’a expedit la 2 Aug. 1892 la adresa Brătianu-Bucuresol 1 ladă, la 2 Augustu 1892 la adresa Nanu-Parisu 4 ladă, la 2 Aug. 1892 la adresa Popa-Antwerpen 2 ladă, la 6 Augustu 1892 la adresa Penelope-München 2 ladă, la 6 Aug. 1892 la adresa Popovici-Graz 2 ladă, la 6 Augustu 1892 la adresa Moraviu-Budapesta 2 ladă.

Pentru răspândirea broșurei cuprinzătoare de delict în contra §. 171 alu codului penalu am, făcutu arătare la judele instructoru sub Nr. 5000, 1892 și am cerut constatarea judecătorească a răspândirii în contra lui Eugen Brote, locuitoru în Sibiu, ca proprietaru alu „institulu tipograficu” de acolo și în contra lui Nic. Romanu, fostu locuitoru în Sibiu și factoru la tipografia numită.

În șirul investigațiunii, Aurel C. Popovici din Lugosu, de prezentu doctorandă și locuitoru în Graz, a recunoscut, că tipărirea broșurei elu a dispus’o și că elu a comunicat numele acelor indiviși, căroro voia să li-o trimită.

Broșura în urma aceasta s’a și trimisă din tipografia, care pe atunci deja era proprietatea exclusivă a lui Eug. Brote. După §. 41 art. 17 alu legii industriale din 1874, industriașul numai atunci este de-a se absolve de responsabilitate, deocă este minoru său persoană juridică. Eug. Brote nu e n’o una, n’o alta, responsabilitatea lui e deci neindoișă, și deși negă, că a luat parte la răspândirea broșurei, dispozițiunea legii citate nu-lu absolvă de responsabilitate. Der participarea la faptul răspândirii, afară de împrejurarea aceasta, o confirmă și fostul factoru dela tipografia, Nic. Romanu, prin afirmarea, că după șierea lui, Brote, care era în legătură imediată cu Popovici, influențată asupra răspândirii și

anume transportul din München s’a expedit cu șierea lui.

Nic. Romanu recunosce, că elu a dispus expedirea esemplarelor și că în parte a făcutu însuși expedirea.

Din cele espuse reese, că răspândirea mai sus adevărită a tipăriturii, ce șervește de bază arătării, este de-a se reduce la faptul lui A. C. Popovici, Eug. Brote și Nic. Romanu.

Dreptu aceea ridică acuză:

1. Contra lui Aurel C. Popovici din Lugosu, doctorandă, de prezentu locuitoru în Graz (Parkstrasse 7).

2. Contra lui Eug. Brote proprietaru de tipografia.

3. Contra lui Nicolae Romanu, fostu factoru tipograficu, locuitoru în Sibiu, acuma funcționar de bancă, locuitoru în Bistrița, ca contra răspânditorilor tipăriturii cuprinzătoare de delictul agresiunii în contra puterii obligătoare a legii, basate pe expresiunile desă amintite și mai sus espuse, cari colidează și sunt de-a se pedepsi după §. 173 alu codului penalu și (cuprinzătoare) de delictul aștării la ură în contra unei naționalități, care colidează și este de-a se pedepsi după §. 172 alu codului penalu; și rog pe on. presidiu alu judecătorii de presă cu jurați de-a fixa o zi de pertractare pentru pedepsirea legală a acestui delictu, de-a cita pe acea zi pe acușati și de a mă înșoișta despre acesta și pe mine.

Clușiu.

(Subscrierea).

Procuror supremu regesc.

SCIRILE ȘILEI.

— 18 (30) Augustu.

Jurații chiamați a și da votul în procesul pentru răspândirea „Repliei” sunt următorii: Kiss Sándor, Hegyesy Vilmos, Pál Gyula, dr. Gámán Jozsef, dr. Nagy Mór, Eöry Tivadar, Gajzágó Manó, Pácz Mihaly, Biasini Sándor, Holdampf Gerő, Gyulai Árpád, graf Teleki László, Csiky Antal, dr. Ákoetz Károly, dr. Farkas Géza, Székely Miklós, Darnay Géza, Bartha Miklós, Losonczy János, dr. Isacu Aurel, dr. Kiss Mór, dr. Széchy Károly, Schlauf Gyözö, Kovács Ferencz, Pausinger Sándor, Meskó Miklós, dr. Mihály József, dr. Secher Károly, Dobál Antal, dr. Szamosi János, Gabányi Endre, Hankó V. Károly, dr. Veress Lajos, dr. Szabó Gyula, dr. Ferenczi Zoltán, Berde Béla.

—x—

Despre înmormântarea regretatulu Br. Vasileo mai împărtășim următoarele: Pe sicriul reșosatulu au fostă depuse peste 40 corone, dela diferite corporațiuni române și streine, dela președintele țării br. Kraus etc. Telegrama de condolență au sosită dela ministrul președinte contu Taaffe, dela br. Kraus, dela Dr. Lupu, br. Mustăț, dela multe corporațiuni și reuniuni etc. etc.

—x—

Casa cu 5 florini. Diarulu „Politik” i-se șie din Ungaria: Din cercul Pecovarda, comitatul Barany, emigrăză multe familii la America. Mai ou sēmă în comunele Püspökmärk, Geresd, Mogyorod, emigratiunea a luat dimensiuni mari. Locuitorii își zidesă ferestrele și ușile, lășându-și casele în mila Domnulu. Omenii din acestu ținut n’au n’o unu căștig și sunt datori până’n găt. Speculanții, cari șperăză timpuri mai bune, cumpără case cu câte 5—20 fl. și vîu ou 10—15 fl. — Veș bine, cei cari iau lumea în capu nu sunt Unguri, oi Slovaci, și de aceea pe guvern nu-lu împörtă afacerea.

—x—

Manuscriptele din Fântana albă. D. S. Fl. Marianu șie în „Gazeta Bucovinei” următoarele: În 8/20 Augustu a. ș. am visitat pentru prima - oră mănăstire lipovenescă a călugărilor din Fântana-albă. Cercetându biblioteca acestei mănăstiri așiatu într’înșă mai multe manuscripte veș slavone. Patru dintre aceste manuscripte după cum arată notișele ce se află într’înșele, au aparținut mai înainte mănăstirilor romănesce din Bucovina, și anume:

1) Unu tetravangelii scrisu în Suceva

asemenea modu să făuresă arme în contra acușatulu, dintr’o espunere lipsită de temei, arme cari s’au arătate fără efectu în faptul din cestiune. Deocă atunci judecătorii au lăsat să fiă înșelați — cătu de ușor ar pută să fiă astăzi înșelat procurorul!

„Deocă însă d-lu procuror crede șeriosu, că a luminat motivele acestei fapte, atunci i-aș mulțami, fiindcă mi-a făcutu ușor, ca din singuraticile premise să scotă conclusionile contrare. Și eu cred, că d-nii jurați vor fi mai în grabă gata să-mi urmeze mie, decât acușatorulu publicu...” Și elu începă punctu de punctu să rēstorne acușatiunea.

„Chiar deocă am presupune, că e adevărată învinuirea, că Bolten ar fi ajutat pe Kieland să fugă, acesta totuși nu reprezentă altceva, decât, că clientulu meu nu a voit să lase să suferă pe acela de o vină, pe care i-a pus’o elu în spate. Cred, că această părere ar fi mai verosimilă și mai umană! Cu ea consună și atitudinea plină de căință și sinceră a acușatulu, care-și recunosce liberu vina sa. Der bărbatul acesta de pe banca acușatilor nu a fostă abătut

(Va urma.)

impulși și din porunca lui Ștefan ō o mare 7001 (1492) de Toader ō Diac ō, balt lui Gavril ō presviterul ō, pentru m ōstirea din P ōtr ōu. 2) O psaltire, scris ō pe periment ō, care a aparținut ō mai n ōnle m ōn ōstirei din Putna, dup ō cum aderece ō aceste dou ō noti ōe ce se afl ō scrise pe p ōretele din urm ō in an. 7178 (1670). 3) Un ō liturghier ō, scris ō pe h ōrti ō g ōlbie, la finea c ōruia se afl ō urm ōtoarea noti ōa in limba rom ōnesc ō: „S ō se scie de c ōnd a ōn noti ō ac ōst ō sf ōnt ō liturghie in ōilele lui Ion ō Mihaiu Voevod ō Vliat ō 7226 (1718). 4) M ōca (luna) Iunie 6 dni (ōile) pomeniti d ōe s ōi v oit Toader (pomeni ō sufletul robu-lui vostru Toader ō). 4) Ș ōs ōdecelea dimpreun ō cu via ōa lui Ioan ō gur ō de aur ō, scris ō in 7065 (1557). — La finea manuscrisului acestuia, care a aparținut ō m ōn ōstirei Moldo-vit ō, se afl ō mai multe noti ōe at ōt ō in limba slavon ō, c ōt ō și in cea rom ōnesc ō.

—x—

Mili ōi ō la Turda. Alalt ō-s ōr ō au plecat ō in Sibiu dou ō companii de infanteri ō la Turda și o compani ō la Micoșiu l ōng ō Turda. Se vede din ac ōst ō m ōsur ō, c ō acolo s ō au liniștit ō spiritele. C ōt ō pentru comuna Micoșiu reovirarea mili ōiei se esplic ō la c ōt ōva din noti ōa, ce o aducem ō a ōi dup ō „P. Lloyd“, despre „coler ō ca mijloc ō de agita ōiune“.

—x—

„Coler ō ca mijloc ō de agita ōiune“. Su ō acest ō titlu aduce „Pester Lloyd“ o soire mai mult ō tenden ōio s ō dec ōt ō sensation ōl ō. C ōt ō de sorie numitul ō diar ō: Agitatorii f ōr ō conșoien ōa folosesc ō chiar și epidemia de coler ō, pentru ca s ō insp ōim ōnte popo-ra ōiunea rom ōn ōn ō in Transilvania și s ō o ne-liniștesc ō. Ac ōst ō agita ōiune a avut ō o ur-mare f ōrte trist ō. Dup ō cum se telegrafiez ō din Clușiu, popora ōiunea iritat ō din comuna Micoșiu a comitatului Turda-Arieș ō, in S ōm-bata trecut ō a demolat ō cu totul spitalul ō aco-lor pentru coler ō de acolo. C ōnd in urma acestui fapt ō se prezent ō la fa ōa locului fi-solg ōbirul din Turda. Andor Domokos, impreun ō cu notarul de cerc ō, ca s ō ia dispozi ōiuni pentru reconstruirea spitalului de coler ō, popora ōiunea rom ōnesc ō armat ō cu c ōse, a atacat ō pe fisolg ōbireu și pe notar ō și i-a impedit ō s ō ia dispozi ōiuni. Ac ōst ō doi dom ōi abia au putut ō s ō scape cu fuga fa ōa de atitudine amenin ōtoare a popora ōiunii. Poporul ō dice, c ō numai dom ōi au n ōscocit ō coler ō, dispozi ōiunile in contra colerei s ō au luat ō numai pentru o ō s ō aspr ōesc și s ō stirpesc ō popora ōiunea“. N ōvem ō nici o soire s ō se fi int ōmplat ō c ōa cea, d ōr se pare, c ō popora ōiunea din Micoșiu și-a manifestat ō vre-o nemul ōumire, c ōt ō la cererea organelor ō administrative s ō trimis ō acolo o compani ō de infan-ter ō.

—x—

„300,000 de capete valache“. Din Clușiu i-se scrie lui „Budapesti Hirlip“ urm ōtoarele bazaconii: Un ō jude iuves-tigator duc ōndu-se in ōr ō afacere in co-muna Aghi ōișiu, a observat ō, c ō inf ōiș ōarea lui a c ōșunat ō mare spaim ō poporului va-lach ō de acolo. Judele a intreb at ō, care e numea și a eșit ō la lumin ō, c ō s ō l ōp ōt ō in-tre popor ō scirea, c ō imp ōratul ō a promis ō c ō va d ōrui ōrului 300,000 de capete valache, și c ō judele de aceea a venit ō la Aghi-ișiu, ca s ō duc ō de aici capetele, ce are in le dea acest ō sat ō. — Cu astfel de h ōc ōi iș ō ample foile unguresc ō colonele.

—x—

† Artemie Feneșeanu, unul dintre cei mai simpatici concet ōteni ai noștri, pururea cu inim ō deschis ō și binevoitor ō, care timp ō de 19 ani a servit ō cu credin ōa și cu conșoien ōitate cauza inv ōt ōm ōntului nostru, un profesor la șc ōla comercial ō și real ō rom ōn ōn ō din Brașov ō, dup ō suferin ōe grele a r ōposat ō eri s ōr ō in etate abia de 46 de ani. Feneșeanu s ō n ōscut ō in comuna S ōn-t ōria de l ōng ō Turda, studiile gimnasiale le-a absolvat ō in Clușiu; a absolvat ō apoi teologia in Sibiu. Mai int ōiu f ō numit ō pro-fesor la șc ōlele rom ōne din Brad ō, de unde dup ō trei ani a primit ō c ōtedra de profesor ō la șc ōlele rom ōne de aici. Feneșeanu se aduce din mijlocul nostru iusoțit ō de stima

și iubirea tuturor ō. Dumnezeu se l ō odih-nesc ō in pace!

—x—

Coler ō. In Budapesta s ō a int ōmplat ō alalt ōri un ō cas ō de m ōrte de coler ō. Dup ō scirile sosite la ministeriul ung. de in-terne, in 45 de comune s ō au ivit ō casuri nou ō de coler ō. Ministerul de interne a declarat ō comuna Sajo-Polyana ca teri-toriu infectat ō de coler ō, de asemenea și comitatul ō Maramureșului. In urm ōtoarele comitate b ōntue coler ō in mod ō sporadic ō: Sabolciu, S ōtm ōr ō, Pesta, Bi-chiș ō, Bereg, Ugoia, Z ōmplin ō, Uag, Ma-ramureș ō, Solnoc ō, Ciougrag ō, Toront ōi ō, Baci-Bodrog ō, Caraș ō-Severin ō, Heves, Clușiu. Coler ō mai progres ōz ō in Gali ōia, și anume in 9 ceruri. In Germania au mur-it ō p ōn ō acum de coler ō 8 persoane. Dup ō scirile oficiose din Rom ōnia s ō au mai constat ōt ō casuri nou ō de coler ō in Br ōila 11, Sulina și Gala ōi c ōte 3, Feteșci 14, Tulcea și C ōl ōraș ō c ōte 1 cas ō. Cu totul ō au mur-it ō 22 persoane, 8 s ō au vindecat ō și 104 se afl ō in cercetare medical ō.

—x—

Rom ōn ō — candidat ō de deputat ō in Fran ōia. Cetim ō in diarul ō „Vestea“ din Bucuresci: Printre candida ōii c ōșu ōi la ale-gerile din Fran ōia e și un ō Rom ōn ō, din-tr ōna din cele mai vechi familii din Ol-tenia, și anume Grigorie G ōnescu. De mult ō timp cet ōt ōn ō francos ō, Grigorie G ōnescu s ō a expatriat ō de vr ō trei dec ō de ani, și venind ō la Paris ō s ō a ocupat ō cu diaristica, fund ōnd ō diarul ō „l'Europe“, care a avut ō o durat ō de un ō an ō. Exilat ō in timpul imperiului pentru-c ō a atacat ō prin press ō pe prin ōul Jer ōme Bonaparte, veni in Ger-mania și colabor ō la „Frankfurter Ztg“. De asemenea juc ō un ō rol ō oare, in acest ō timp ō, in duelul dintre șeful ō socialis ō Ferdinand Lassale și t ōnerul ō Ra-covi ōa, duel in care str ōlucitul ō agitator ō Lassale iș ō g ōsi m ōrtea. Reintors ō in Pa-riș ō, dup ō c ōt ōva ani, Grigorie G ōnescu intemei ō diarul ō „Courier du Dimanche“, care dup ō o scurt ō durat ō f ō suprimat ō chiar din ordinul ō imp ōr ōtesei Eugenia, care se afl ō la Vichy. Grigorie G ōnescu s ō a prezentat ō de mai multe-ori la depu-t ōi ōi, și deși n ō a reușit ō, d ōr pare a fi fost ō totuși mai norocos ō in num ōrul ō voturilor c ōp ōtate — de ast ō-dat ō intrunind ō 187 voturi.

—x—

Din Sinaia ni-se scrie cu data de eri: „Din incidentul m ōr ōii regretatului proto-pop ō al ō Gherlei, Andreiu Anton ō, familia Borgovan ō, din grav ō caus ō neput ōnd ō par-ticipa la inmorm ōntare, a ingrijit ō, ca a ōi in 17 (29) August ō la 8 ōre dimine ōa s ō se s ōvir ōesc ō pentru r ōposatul ō parastasul ō obișnuit ō in biserica regal ō din Sinaia, unde petrece familia men ōionat ō, in prezen ōa a-cestei ō și a intreg ō cinului c ōlug ōrescu ō.“

—x—

Cor ōne eterne pentru iubi ōii r ōposat ōi. La funda ōiunea pentru aducerea aminte de iubi ōii r ōposat ōi, infiin ōat ō in folosul ō școlarilor ō rom ōni s ōraci, ni-s ōa trimis ō prin d-l ō N. P. Petrescu de c ōtr ō d-l ō profesor ō V. G. Borgovan ō din Bucuresci 30 lei drept ō o cunun ō neperitor ō pe sicriul ō regretatu-lui s ōu sooru Andreiu Anton ō, protopop ō in Gherla. S ō a ad ōugat ō și ac ōst ō sum ō la funda ōiune. — Brașov ō, 18 (30) August ō 1893: Comitetul ō parochial ō.

—x—

Concert ō. Musica or ōșenesc ō va da un ō concert ō m ōne s ōr ō in gr ōdina hote-lului „Pomul verde“. Inceputul ō la 1/2 8 ōre s ōr ō.

„Indemnitate administrativ ō in Ardeal ō“.

Articulul ō „Gazetei Transilva-niei“, prin care se demasch ōz ō in-ten ōiunile secrete ale guvernului un-guresc ō de-a introduce st ōri escep-tionale in Transilvania, a produs ō un ō viu resentiment ō in pressa maghiar ō din Pesta. Cu deosebire „Budapesti Hirlap“ se ocup ō in ōr ō un ō articulu de fond ō, scris ō la 27 August ō sub

titlul ō de mai sus ō, de scirea ce am ō adus ō noi.

Numita f ōi ō nu crede, c ō gu-vernul ō ar risca a se ascunde la spa-tele fișpanilor ō s ōi, f ōc ōndu-i pe aceș-tia s ō c ōr ō dela diet ō plenipoten ōe extra-ordinare pentru el ō cu privire la administra ōia din Transilvania. Alta ar fi — dice „Bud. Hirl.“ — dec ō ar cere dela parlament ō m ō-suri escep ōionale reprezentan ōele co-mitatene și or ōșenesci. Acestea sunt corpora ōiuni autonome, vocea lor ō nu este a guvernului și procederea lor ō inaintea parlamentului n ō ar put ō atinge r ōsponsabilitatea guvernului. „Budapesti Hirlap“ d ō pe fa ōa, c ō n ō ar fi contrar ō unor ō m ōsur ō es-cep ōionale luate pe calea ac ōst ō, ōi-c ōnd ō in-tre altele:

„Dec ō starea sufletesc ō a poporului afl ōtor ō in p ōr ōile locuite de Valahi, sub conducerea agitatorilor ō a ajuns ō p ōn ō acolo, ino ōt ō cu mijl ōcele ordinare p ōte c ō nu mai e posibil ō de-a governa; dec ō or-dinea, liniștea, siguran ōa public ō e ame-nintat ō de pericole seriose și dec ō autori-t ōiile administrative ale popula ōiunii in-teresate o v ōd ō ac ōst ō și o sim ō: atunci noi credem ō, c ō cererea lor ō adresat ō c ōtr ō parlamentul maghiar ō, de-a se lua m ōsur ō escep ōionale, nu p ōte fi impedit ō, ba acele autorit ōi — am ōsurat ō serioșit ōii lu-orului și m ōrimei pericolului, — sunt ō și da-t ōre a-o face ac ōst ō.“

„C ōt ō pentru m ōsurile, ce ar ō fi a se cere, acestea privesc ō cercul de influen ōa al ō guvernului, ce s ō ar put ō asem ōna unei mici st ōri de asedi ō, care dup ō imp ōrt ōș-i-rile f ōiei valache, ar fi identic ō cu cererea unei indemnisi ōri administrative. In pri-vin ōa ac ōst ō, nici din punctul ō de vedere al ō dorin ōei comitatelor ō interesate, nici din punctul ō de vedere al ō inclina ōiunii minis-terului, nu suntem ō in pozi ōiunea de-a put ō apre ōia temeinicia comunicatului on. nostru coleg ō.“

Dup ō acestea f ōia unguresc ō aduce mai multe motive, pentru cari nu crede, c ō guvernul ō ar cuteza s ō c ōr ō o indem-nisare administrativ ō; se prov ōc ō in-tre altele la incerc ōrile din 1891, privitor ō la introducerea administra ōiei de stat ō, cari in-cerc ōri au r ōmas ō atunci neresolvate și au provocat ō numai scisiuni de partid ō, a c ō-ror ō erumpere „guvernul ō a sperat ō s ō im-pedece de-ocamdat ō numai prin progra-mul ō bisericesc ō“. F ōia unguresc ō nu se indoesce ins ō, c ō curentul pentru divisa-reea partidelor ō se va ivi din nou indat ō ce s ō ar pune la ordinea ōilei cestiunea admi-nistra ōiei de stat ō; de aceea ea crede, c ō guvernul ō se va feri de-a provoca acest ō curent ō in sulevarea administra ōiei de stat ō. De alt ō parte, f ōia unguresc ō nu crede, c ō dieta ar fi dispus ō a face un ō asemenea pas ō hot ōrit ō in ōr ō un ō timp ō c ōnd pozi ōia actualului guver ōu este at ōt ō de ne-sigur ō și sdruncinat ō prin politica sa bise-ricesc ō, prin pl ōngerile asupra mili ōiei etc.

„Una ins ō ni-o putem ō inchipui și noi“ — continu ō apoi f ōia unguresc ō. „Dec ō de fapt ō, partida irredent ō valach ō și agen ōii s ōi au turburat ō in cursul ōnilor din ur-m ō at ōt ō de mult ō pacea public ō in ora-șele și comitatele locuite de ei, inc ōt ō lua-rea unor energice m ōsur ō preventive din partea puterii de stat ō a devenit necesar ō pentru incungiurarea pericolelor ō, — dec ō in urma agita ōiunii și a terorismului s ō au intins ō c ōrdele aș ō de tare, inc ōt ō numai puterea poten ōat ō a autorit ōii de stat ō mai p ōte sus ōine ordinea, — dec ō t ōte acestea le-ar dovedi in mod ō unison ō ins ō și ora-șele și comitatele interesate și dec ō ele ins ō-le ar cere m ōsur ō escep ōionale: in acest ō cas ō de sigur ō cererea lor ō ar fi ascultat ō din partea guvernului, a parlamentului și a partidelor ō n ōstre din ț ōr ō.“

„In afacerile n ōstre publice de multe-ori se ivesc ō turbur ōri in-tre Maghiari, d ōr dec ō e vorba de ap ōrarea s ōngelui nostru, de intregitatea drepturilor ō n ōstre, de si-guran ōa statului, de pericolul ō patriei, — cu to ōii una suntem ō la jertfe, una la lupt ō.“ „Via ōa signalul ō de alarm ō din comi-

tatele dela r ōs ōrit ō, unde iș ō j ōc ō mendrele propaganda valach ō, și c ōr ō guvernament ō escep ōional ō pentru ocrotirea propri ō, c ōr ō — chiar și momentan ō — deplina incordare a puterii statului in forma unei indemnisi ōri administrative: in acest ō cas ō o vor ō c ō-p ōta, credem ō, deoec ō in asemenea casuri amușesc ō controversel ō principiare, patimele de partid ō, ambi ōiunea și interesele perso-nale, f ōr ō considerare la guvern ō, av ōnd ō in vedere cu to ōii numai interesele patriei și necesitatea de-a subministra guvernului t ōte mijl ōcele cor ōspund ōtoare scopului co-mun ō amenin ōat ō.“

In fine asigur ō „Budapesti Hirlap“, c ō in asemenea cas ō guvernul ō ar put ō s ō in-troduc ō administra ōia de stat ō prin ordina- ōiuni, c ōci ac ōst ō n ō ar fi in contra ōiere nici cu spiritul ō legilor ō, „c ōci ar cor ōspunde dispozi ōiunilor ō principiare ale articului de lege 3 din 1891“. In fine amintesc ō f ōia unguresc ō, c ō st ōri escep ōionale ana-l ōge mai sunt ō pentru Transilvania, ca do-vad ō se prov ōc ō la dreptul ō civil ō transil-van ō, la procedura civil ō, la legea electo-ral ō și la cea de press ō. In fine „aici culminez ō t ōte legile: *Salus reipublicae su-prem ō lex*“, — esclam ō f ōia maghiar ō.

Procesul ō pentru r ōsp ōn-direa „Replicei“.

Telegramel ō „Gazetei Transilvaniei“. (Dela reportorul ō nostru special ō).

Clușiu, 30 August ō, 10 ōre 30 min. Inainte de a se constitui juriul ō se incinge o disput ō infocat ō in-tre procuror ō și ap ōr ōtori. Procurorul ō pretinde s ō nu se admit ō dec ōt ō nu-mai c ōte un ō ap ōr ōtor ō pentru fi ō-care acusat ō. Dr. Ștefanovic ōi protest ōz ō cu argumente tari și vii con-tra acestei cereri. In fine tribunalul ō decide s ō se admit ō numai c ōte un ō ap ōr ōtor ō. Acusa ōii iș ō aleg ō pe Dr. Paul ō Mudrony și pe Dr. Ștefan ō Petrovic ō. Acusatul ō Eugen Brote e absent ō. Constituirea jura ōilor ō s ō a f ōcut ō la ōrele 10. Dintre ascult ō-torii rom ōni au fost ō admiș ō in sala de pertractare numai ș ōse inși.

Clușiu, 30 August ō 4 ōre. Curtea cu jura ōi a fost ō compus ō tot ō din jura ōi maghiari. Ap ōr ōtorul ō Petrovic ōi escep ōionez ō pe jura ōi. Preșe-dintele ō admonie z ō bruscu. Dr. Mudrony cere am ōnarea procesului și fixarea altui termen ō. Purtarea procurorului f ōrte provoc ōtoare. Ce-tirea acusa ōiunii și replicel ōi se va continua la ōrele 4. Ștefanovic ōi, care a fost ō respins ō ca ap ōr ōtor ō, a p ō-r ōsit ō sala. Scena a fost ō agitat ō. Terminarea pertract ōrii neprev ōd ōt ō.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 30 August ō. Comi-siunea pentru epidemia constituin-du-se, declar ō, c ō nu e epidemia de coler ō in oraș ō. Șc ōlele medii nu se vor ō deschide p ōn ō la alte ordine. Scirile din ț ōr ō nu constat ō o sc ō-dere a colerei. In Seghedin ō s ō a ivit ō in grad ō mare coler ō. In 20 de comitate s ō a int ōmplat ō 187 ca-suri de coler ō și 88 decese.

DIVERSE.

Maxime. Ce e r ōboiul ō? o profesiune de barbari, in care t ōt ō arta st ō in a fi cel ō mai tare in ōr ō un ō punct ō dat ō. *Napoleon I.* — De aci nainte genul ō omenescu nu va re-c ōștiga ceva din junime, dec ōt ō numai intorc ōndu-se la religiune prin filosof ō și la sentiment ō prin ra ōiune. *Ma. de Staël.* Culese și traduse de Camil B...

Dr. Sterie N. Ciurcu

Viena, IX Pelikangasse 10.

Cabinetul ō de consulta ōiune cu cele-brit ōiile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicin ō din Viena.

Consulta ōiuni și prin coresponden ō.

Proprietar ō: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor ō responsabil ō: Gregoriu Maior ō.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 August 1893.

Renta ung. de aur 4%	115.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.—
" " " argint 4 1/2%	100.—
Oblig. " " " de ost. I. emis.	122.—
Bonuri rurale ungare.	94.70
Despăgubirea dijei de vin.	98.75
Imprum. ung. cu premii.	149.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	140.75
Renta de hârtie austr.	96.30
" " argint " "	96.15
" " aur " "	118.—
Losuri din 1860 " "	144.75
Acții de-ale Băucei austro-ungară.	978.—
" " " ung. de credit.	406.—
" " " austr. de credit.	331.25
Galbeni imper.	6.—
Napoleonori	9.98
Mărci imp. germ.	61.82 1/2
London (lire sterlinge).	126.40
Rente de corone austr.	96.15
" " " ung.	93.90

Cursul pieței Brașov.

Din 30 August 1893.

Bancnote rom. Cump.	9.89	Vënd.	9.94
Argint român.	9.85	"	9.90
Napoleon-d'ori	9.90	"	9.94
Galbeni	5.80	"	5.83
Ruble rusești	128.—	"	—
Mărci germane	61.30	"	—
Lire turcești	10.92	"	—
Seris. fone. „Albina“ 6%	101.50	"	—
" " " 5%	101.50	"	—

Bucătăreasă.

La o familie bună din Brașov unde servesc încă 2 servitoare, se caută pe timp mai îndelungat o femeie singuratică, necăsătorită și românească și poate să fie persoană de încredere. Oferte în scris sunt a se adresa în 8 zile la administrația acestui diar sub: „**Esistență sigură.**“ În oferte să se arăte: lefa anuală, etatea, starea sanitară. etc. 2—3

Lecțiuni de Pianu.

Subsemnata, cu onoare face cunoscut, că
dă lecțiuni de pianu,
cu honorar estințu,
atâtu la elevi începători, precum și la aceia, cari au mai învățat.
Cu totă stima:
ELENA I. MANTSU,
211,2 - 2 Brașov, strada lăcătușilor nr. 2.

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.
INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** la **PARIS, 7, r. Saint-Lazare.**
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEȘĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește **ELIXIRUL GODINEAU** și la **BUCUREȘTI, la Iile ZAMFIRESCU, droghist;**
la JAȘI, la D.D. Frați KONTA, farmacia;

și la **TULCEA, la Dr. D. RAVBLICO, farmacia la „MINERVA.“**

Viena 1873. Medalia pentru merit.	Budapesta 1885 Dipl. de onoare.	Agram 1891. Diplomă de onoare	N.-Palanka 1887 Med. de aur.	Dipl. de onoare Londra 1878.
--------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

Iosif Csik
c. și r. esel. priv.
Prima fabrică de Syrmier Portland-Cement și varu-hydraulic în **BECSIN.**
Biroul-Central și depositul: **Budapesta, V., Rudolfsquai 8,** recomandă onor. d-ni didari și arhitecți, întreprinderilor de construcțiuni, proprietarilor, comitetelor rurale și bisericesci, precum și onor. publicu doritoru de-a clădi, propriile sale fabricate în
Portland-Cement și varu hydraulic,
cari se liferază totdeauna în calitate escelentă. — Prețuri curente și informațiuni se trimitu la cerere punctuală.
20—88

Paris 1876 med. de bronz.	Keckemet 1872 med. de argint.	Nensatz 1875 med. de aur	Szeged 1878 med. p. merit	Triest 1883 med. de aur
------------------------------	----------------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------

Anunciuri
(insertiuni și reclame)
Suntă a se adresa subscri-sei administrațiuni. În casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemântu, care crește cu câtu publicarea se face mai de multe-ori.
Administrațiunea

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.
I. Plecarea trenurilor:
1. Dela Brașov la Pesta
Trenul mixt: 5 ore 10 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. seara.
2. Dela Brașov la București:
Trenul accel.: 5 ore 15 minute dimini.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amez.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
3. Dela Brașov la Zărnesci:
Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixt: 3 ore 16 min. după am.
Trenul mixt: 9 ore 25 min. seara.
Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.
Trenul de persoane: 5 ore 46 min. dimini.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

Sosirea trenurilor în Brașov:
1. Dela Pesta la Brașov:
Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute seara.
2. Dela București la Brașov:
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 7 ore 1 minute seara.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara.
3. Dela Zărnesci la Brașov.
Trenul mixt: 6 ore 10 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.
Trenul mixt: 8 ore 10 min. seara.
4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.
Trenul de persoane: 8 ore 18 min. dimini.
Trenul mixt: 1 ora 49 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 56 min. seara.

PIVNIȚA DE SUB SFATU
Intrarea lângă depoul pompierilor vis-avis de Tîrgul-Inului.

Avem onore a încunoscianța pe On. publicu din din orașu și dela sate, că
am deschis
IN PIVNIȚA DE SUB SFATU
VENDARE
de **VINU** și de **BERE.**

Acolo se vëndu d'aci încolo renumitele vinuri ale nostre recunoscute ca escelente și curate.
VINURI NATURALE
de Ardealu, de diferite calități,
Vinuri albe și negre,
Italiene și Dalmatine,
nefalsificate.

Aceste vinuri se vëndu atâtu la ospeti în pivnița, câtu și la particulari afară de pivnița, în ori și ce cantitate din buți (dela cepu). Năsuința noastră este ca și până acuma, a servi pe mușterii și ospeti, pe lângă prețuri moderate, **cu beuturile cele mai curate și nefalsificate.**

Cumpărătorii dela 10 litre însusă voru benefici de unu prețu mai scăduțu. Pentru doritori de a cumpera cantități mai micu stă la dispoziție sticle gôle de 1 litru cu dopuri mecanice, buteli à 0.7, și 0.35 litre, precum și butoese de diferite mărimi, care le potu folosi ca date împrumutu, depuindu o taxsă, seș se potu și cumpera.

Mâncări reci de calitate forte bună vor fi totdeauna în pivnița.

De o cercetare numerosă se rogă
Friedrich Czell și Fii.
216,1-3

Vinulu de calitate superioară curatu este cel mai bunu mijlocu pentru promovarea și conservarea sănătăți.

Vëndare de vinuri naturale din Ardealu, de calitate curată, escelentă. Mare asortimentu.

ABONAMENTE
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Prețulu abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe unu anu 12 fl. —

Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe unu anu 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.
Pentru Austro-Ungaria:
Pe anu 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:
Pe anu 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se facu mai ușoru și mai repede prin mandate postale.
Domni, cari se voru abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămuritu și a arăta și poșta ultimă.
Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“